

לכבוד:

01.09.14

איגוד ערים אזור מפרץ חיפה – הגנת הסביבה,
רחוב יעקב מושלי 7, ת.ד. 25028,
חיפה 31250.

ליד: ד"ר מונה נופי-נעמה, מרכזת קריינה אלקטромגנטיות.

**הנידון: דוח מדידת שדה מגנטי בתחום תדר רשת החשמל (ELF)
בגן ילדים רימונים בעיר חיפה**

שם המבוקש	אזור מפרץ חיפה.
תאריך הבקשה	12.05.14
מספר טלפון	04-8428201
כתובת דוא"ל	mounan@envihaifa.org.il
תאריך ביצוע המדידות	יום חמישי, 12.06.14, בין השעות 12:30 – 11:40.
כתובת מקום המדידות	רחוב הים התיכון 2, חיפה.
המדידות נערכו בנסיבות	הgannt יהודית קרוואני.
סוג המדידות	מדידת עצמת שדה מגנטי הנובע מרשת החשמל.

מבצע המדידות:

שם מבצע המדידות	ד"ר ישראל כהן.
מוס' היתר למתן שירות למדידת קריינה בלתי מייננת בתחום	תדרי רשת החשמל מטעם המשרד להגנת הסביבה
תוקף היתר	25.08.15

מקום המדידה, תנאי מזג האוויר ומקורות השדה המגנטי:

תיאור מקום המדידה	גן ילדים. (נמצא בתחום מתחם ישיבת בני עקיבא).
תנאי ביצוע מדידה	מזג אוויר מעונן חלקית וחם.
מקורות השדה המגנטי	מחוץ לגן – אין קווי מתח נקיים לעין למרחק הקצר מ-15 מטר מהגן. בתוך הגן – לוח חשמל קטן נמצא בפינת מבנה הגן (ליד פינת בובות). הלווח ממוקם בגובה 180 ס"מ מהרצפה.

תוצאות המדידות:

בוצעה סריקה של עצמת השדה המגנטי בטור גן ילדים רימונים בעיר חיפה. הבדיקה בוצעה ביום חמ בחדש יוני. בתוך הגן פעלת מערכת החשמל – אורות ומזגנים. מדידות השדה מגנטי בוצעו באמצעות שני מכשירי מדידה: מכשיר מדידה מתוצרת חברת לוטרון ומכשיר מדידה מתוצרת חברת אארוניה. נתונים טכניים של מכשירי המדידה מצורפים בסוף ג'. במידה ובמהלך ביצוע המדידות השתנתה עצמתו של השדה המגנטי בכל נקודה, מובא בטבלה שלמטה טווח ההשתנות. תרשימים של הגן ובו המיקום של כל נקודה מדידה מצורף בסוף ב'.

להלן תוצאות הבדיקה:

מ'.	מקום נקודת המדידה	גובה נקודת המדידה (מטרים)	עוצמת השדה המגנטי הנמדד במיל-גאו (mG)
בתוך מבנה הגן			
1 א	בדיקת השפעת לוח חשמל קטן של הגן שנמצא על קיר בפינת המבנה (מרכז הלוח נמצא בגובה 180 ס"מ מהרצפה) – מדידה מתחת ללוח חשמל	1.0	2.3 אין גישה לילדים (יש ארון צמוד לקיר)
1 ב	מדידה נוספת מתחת לוח חשמל	0.3	1.0
1 ג	מדידה מול לוח חשמל למרחק אופקי 30-40 ס"מ מפרק שולחני נמצאת לוח החשמל	1.0	0.4 – 0.8
2	פינות בובות	1.0	0.1
3	אזור ארון תורה	1.0	0.1
4	אזור כסאות	1.0	0.1
5	אזור שולחנות	1.0	0.1
6	אזור מול כניסה	1.0	0.1
7	פינות תמנונות	1.0	0.1
8	מרכז כייטה גדולה	1.0	0.1
9	פינות מחשב	1.0	0.1 – 0.2
10	מטבח	1.0	0.1 – 0.2
11	חדר שירותים	1.0	0.1 – 1.0 תנודתיות בערכיו שדה מגנטי
מדידות בחצר משחקים			
12	סריקה בחצר משחקים	0.5 – 1.0	0.1 – 0.2

- תוצאות המדידות נכונות למקומות וזמן המדידה.
- ערכי השדה המגנטי עשויים להשתנות כפונקציה של העומס בראשת החשמל וכפונקציה של השימוש במכשירי חשמל.

סיכום דוח

- מדיניות המשרד להגנת הסביבה לגבי חשיפה מתמשכת לשדה מגנטי – משרד הבריאות והמשרד להגנת הסביבה בישראל הציעו (בספטמבר 2013) את הערך של 4 מיליון ש"ח כערך סף המתיחס לממוצע ביום עם צריכת חשמל מרבית אופיינית (ראה נספח א'). לעומת יום שבו אין צריכת חשמל מכוסימלית, אלא קיימת צריכת חשמל אופיינית שנתית, יש להתייחס לערך סף של 2 מיליון ש"ח (הכוונה לממוצע יומי, הסבר מפורט מופיעBN ספח א').
- בכל המוקומות בגין שבהם שוהים ילדים שבהם ממושכת נמדדו ערכי שדה מגנטי הנמוכים מ – 2 מיליון ש"ח. ערכיהם אלו עומדים בכל המלצות המשרד להגנת הסביבה.

ashme le'umod l'resotchem b'midat ha-zorah.

בכבוד רב,
ד"ר ישראל כהן,
מומחה בקרינה אלקטرومגנטית.

מספר טלפון נייד	0544-571069
מספר פקס	077-4703381
כתובת דואר אלקטרוני	israel1492@gmail.com
מס' היתר למתן שירות למדינת קריינה בלתי מייננת בתחום	תדרי רשות החשמל מטעם המשרד להגנת הסביבה
תוקף ההיתר בתחום תדרי רשות החשמל	25.08.2015

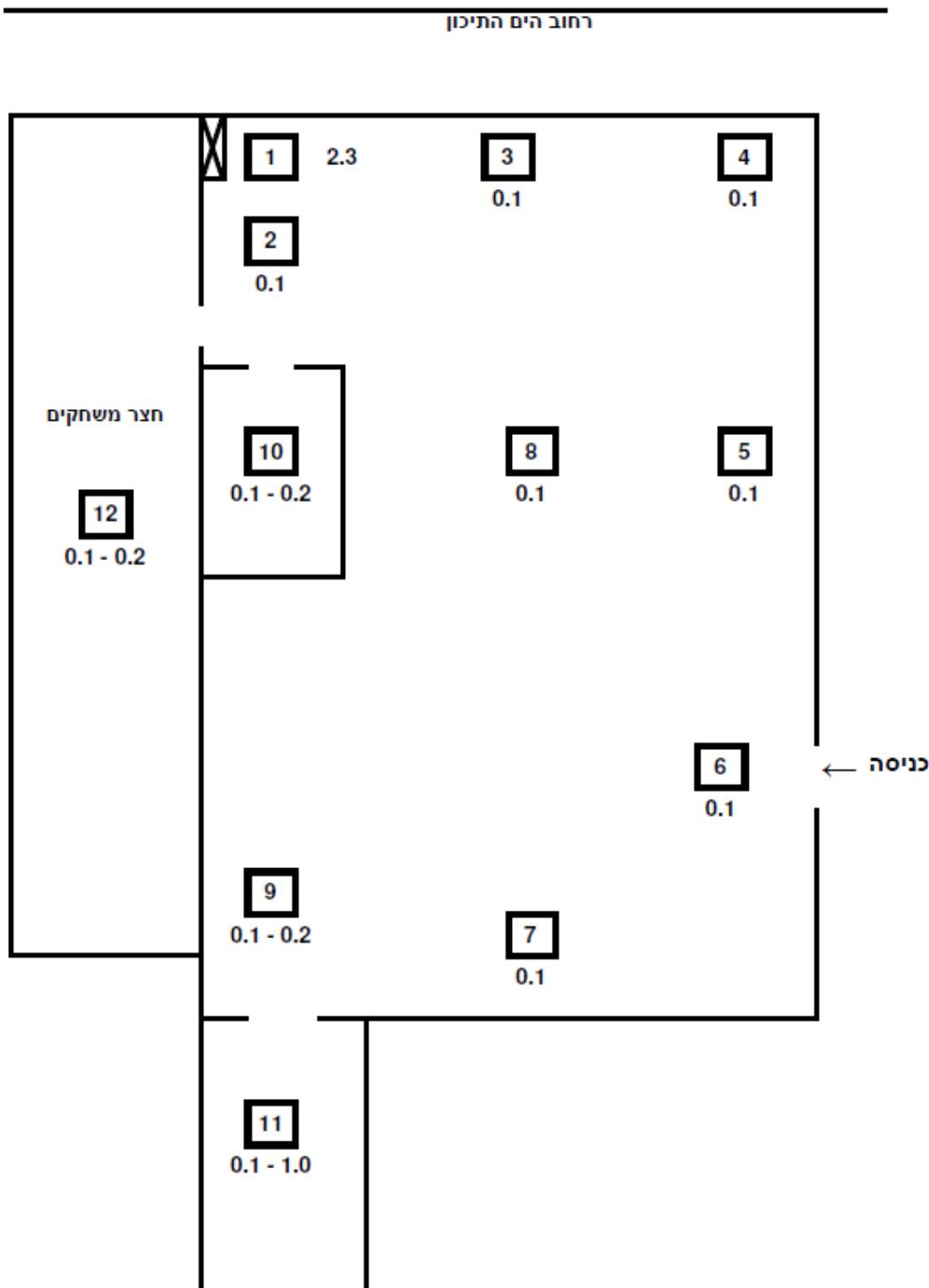
נסוחות

נסוח א': שדה מגנטי – סיכונים, תקנות והמלצות

- ארגון הבריאות העולמי (WHO) קבע כי רמת החשיפה הרגעית המרבית המותרת של בני-אדם לשדה מגנטי משתנה בתדר 50 הרץ הינה **2000 מיליגאוס**. קביעה זאת מסתמכת על המלצות ועדת ICNIRP (ועדה בינלאומית מקצועית להגנה מפני מיןנתה) משנת 2010 שקבעה ערכי סף לחשיפת הציבור לשדה מגנטי בתדר נמוך. ערך זה נועד למניע אפקטים בריאותיים מחשיפות קצרות טווח. זהה גם המלצתה של המשרד להגנת הסביבה בישראל עבור חשיפה קצרת טווח (חשיפה אקוטית).
- הארגון הבינלאומי לחקר הסרטן (IARC) קבע בשנת 2001 כי מתקני חשמל החשופים את הציבור **לאורך זמן** (חשיפה ממושכת) לשדה מגנטי ממוצע גובה הימם גורם אפשרי לסרטן (Possible Carcinogenic). קביעה זאת מבוססת על מחקרים שהראו כי בקרב ילדים החשופים **לאורך זמן** לשדה מגנטי של 4-3 מיליגאוס, אחוז החולמים בלוקמיה (סרטן הדם) היה גבוה פי אחד וחצי מאשר בקרב ילדים החשופים לשדה מגנטי בעוצמה נמוכה יותר.
- ממחקרים שבוצעו בנושא זה בעולם ומהניסיון שנצבר לאחר ביצוע מדידות ברחבי הארץ, ניתן ללמוד שהחשיפה הממוצעת בתוך מרבית בתים המגורים בארץ ובעולם אינה עולה על 1 מיליגאוס.
- המשרד להגנת הסביבה ממליץ כי מתקני חשמל יתוכנו ויופעלו בהתאם לעקרון הזרירות המונעת, לשם הפחתה ככל האפשר של השדות המגנטיים אליהם נחשף הציבור מהמרכיבים השונים של רשת החשמל.
- לגבי **חשיפה רציפה וממושכת** (חשיפה כרונית) לשדה מגנטי מתדר רשת החשמל (חשיפה למשך 4 שעות לפחות במהלך השבוע לפחות 5 ימים בשבוע) – המשרד להגנת הסביבה בישראל ממליץ שרמת החשיפה המרבית של הציבור בישראל לא תעלה על **4 מיליגאוס** בממוצע יומי ביום שבו צריכת החשמל מכסימלית. בצריכת יומית מסוימת אופיינית ישנו ניצול של כ 60% מכוכלת מערכת החשמל (הפעלת כל הזרים העיקריים בבניה, כגון: מערכת מיזוג האוויר, תהווה ייצוג מספק לקיום התנאי של עומס מרבי בעת המדידה). לגבי יום שבו קיימת צריכת חשמל שאינה מרבית, אלא צריכת חשמל שקרובה יותר לממוצע שנתי, ממליך המשרד להגנת הסביבה שרמת החשיפה המרבית של הציבור לא תעלה על **2 מיליגאוס**. יש לזכור שהערכים המרביים עליהם מתיחס המשרד להגנת הסביבה במקרה של חשיפה ממושכת הם ערכים של ממוצע החשיפה היומית (ממוצע על פני הזמן).

נספח ב': תרשיט של גן רימונטים

(המספרים המוקפים בריבוע בתרשימים תואמים את מספר נקודות המדידה בטבלת התוצאות).

עמוד 5 מתוך 8

נספח ג': מכשירי המדידה

מכשירים למדידת שדה מגנטי

(1) מכשיר מדידה מתוצרת חברת LUTRON: LUTRON EMF-828

מכשיר לוטרון EMF-828 עם גלאי חיצוני

תאור מכשיר-המדידה:

מודד דיגיטלי של שדה מגנטי בתדרים נמוכים, מסוגל למדוד את שלושת הרכיבים (Z,Y,X) של השדה המגנטי. בעל גלאי חיצוני	תאור מכשיר לוטרון EMF-828
22.01.2016	תוקף כiol המכשיר

עמוד 6 מתוך 8

המשר נספח ג': מאפייני מכשיר לוטרנו

מאפיינים טכניים של מכשיר הלוטרנו:

SPECIFICATIONS			
Range / Resolution	Micro Tesla : 20 Micro Tesla /0.01 Micro Tesla 200 Micro Tesla /0.1 Micro Tesla 2000 Micro Tesla /1 Micro Tesla	Display	LCD, 3 1/2 digits. LCD size : 55 mm x 47 mm. Max. Indication
	milli-Gauss : 200 milli-Gauss/0.1milli-Gauss 2,000 milli-Gauss/1milli-Gauss 20,000 milli-Gauss/10milli-Gauss	Over-input Sampling Time Battery Power Current	Display shows "1". Approx. 0.4 second. DC 9 V battery (006P, 6F22). Approx. DC 2.7 mA.
Number of Axes	Three axes (X,Y,Z direction). Axis selected by push button.	Operating Temp. Operating Humidity	0 to 50 C (32 to 122 F). Less than 85 % RH.
Band width Accuracy	30 Hz to 300 Hz. ± (4 % + 3 d) @ 20 Micro Tesla range @ 200milli-Gauss range ± (5 % + 3 d) @ 200Micro Tesla range. @ 2000 milli-Gauss range ± (10 % + 5 d) @ 2000 Micro Tesla range. @ 20000 milli-Gauss range * Spec. accuracy tested under 50 Hz or 60 Hz. * Spec. tested under the environment RF Field Strength less than 3 V/M & Frequency less than the 30 MHz only.	Weight Dimension Probe Probe Cable Length Accessories Included	460 g/1.01 LB (including battery). Main meter : 195 x 68 x 30 mm (7.6 x 2.6 x 1.2 inch) Probe : 70 x 58 x 220 mm (2.8 x 2.3 x 8.7 inch). @ Sensor probe head : 75 x 58 mm. 930 mm. Operation Manual..... 1 PC Carrying case..... 1 PC

המשך נספח ג': מכשיר מדידת שדה מגנטי מתוצרת חברת אארוניה

(2) מכשיר מדידה מתוצרת חברת אארוניה Aaronia גרמניה.
מכשיר מדוק בועל רגישות גבוהה, טווח מדידה רחב ויכולת לאגור נתונים.

נתוני מכשיר אארוניה:

SPECIFICATIONS	
SPECTRAN NF – 5035	דגם המכשיר
42568	מספר סידורי של המכשיר
11.05.2016	תוקף ציול המכשיר
Frequency range	1Hz to 1MHz
Typical level range E-Field	0.1V/m to 20kV/m
Typical level range H-Field	0.1nT to 2mT
Typical level range DDC H-Field	1pT to 2mT
Typical level range DDC Analog in	200nV to 200mV / -150dBm (Hz)
Typical accuracy	3%